

20. PRONUMELE (I)

Pronumele este partea de vorbire care ține locul unui substantiv într-o comunicare, și se acordă în gen, număr și caz cu substantivul desemnat. Ele se pot întâlni într-un număr variat de tipuri, cum ar fi pronumele personale, demonstrative, interogative, posesive, etc.

Pronumele personale

Pronumele personale țin locul unor persoane. La persoana a 1a și a 2a, singular, ἐγώ (eu) și σύ (tu), și, respectiv, plural, ἡμεῖς și ὑμεῖς (noi, voi) ele se declină conform declinării a 3a, în timp ce la persoana a 3a (αὐτός, αὐτή, αὐτό) urmează regulile declinării a 1a și a 2a (paradigma 2-1η-2). Pentru persoana 1a și a 2a avem:

Nom.	ἐγώ	- eu	σύ	- tu
Ac.	ἐμέ, με	- pe mine, mă	σε	- pe tine
Gen.	ἐμού, μου	- al meu	σου	- al tău
Dat	ἐμοί, μοι	- mie	σοι	- ție

Nom.	ἡμεῖς	- noi	ὑμεῖς	- voi
Ac.	ἡμᾶς	- pe noi, ne	ὑμᾶς	- pe voi, vă
Gen.	ἡμῶν	- al nostru	ὑμῶν	- al vostru
Dat.	ἡμῖν	- nouă	ὑμῖν	- vouă

Formele scurte με, μου, μοι, și respectiv, σε, σου, σοι pot fi pronunțate legat, împreună cu verbul determinat, și în acest caz își pierd accentul propriu. Pentru persoana a treia, pronumele personal αὐτός, αὐτή, αὐτό (el, ea, el – n) se declină după cum urmează:

Nom.	αὐτός	αὐτή	αὐτό
Ac.	αὐτόν	αὐτήν	αὐτό
Gen.	αὐτοῦ	αὐτης	αὐτου
Dat.	αὐτῷ	αὐτῇ	αὐτῷ

Nom.	αὐτοί	αὐταί	αὐτά
------	-------	-------	------

Ac.	αὐτους	αὐτας	αὐτά
Gen.	αὐτῶν	αὐτῶν	αὐτῶν
Dat.	αὐτοῖς	αὐταῖς	αὐτοῖς

Pronumele personal de persoana a 3a poate avea înțeles reflexiv sau demonstrativ, de întărire a identității subiectului:

αὐτος ἑγω λεγω - eu însumi vorbesc;
αὐτου του ἀποστολου - a apostolului însuși;
ὁ ἀδελφος ὁ αὐτος - același frate.

Poziția adjectivului pronominal decide traducerea:

ὁ αὐτος ἄνθρωπος - același om,
ὁ ἄνθρωπος αὐτος - omul însuși.

Pronumele demonstrative

Există două tipuri de pronume demonstrative: de apropiere - οὗτος, αὕτη, τουτο - și de depărtare - ἐκεῖνος, ἐκεῖνη, ἐκεῖνο. Deseori au sens de pronume personal (el, ea), sau apar ca adjective demonstrative.

ὁ λογος οὗτος = acest cuvânt (cuvântul acesta)
sau οὗτος ὁ λογος = acest cuvânt (cuvântul acesta)

ἐκεῖνη ἡ ἡμερα = acea zi (ziua aceea).
sau ἡ ἡμερα ἐκεῖνη = acea zi (ziua aceea).

Când sunt folosite fără substantiv (singure), vor avea sensul, conform genului gramatical, οὗτος = acesta; αὕτη = aceasta; τουτο = acesta. Declinarea lor se poate observa în tabelul de jos (paradigma 2, 1-η, 2):

Nom.	οὗτος	αὕτη	τουτο
Ac.	τουτον	ταυτην	τουτο
Gen.	τουτου	ταυτης	τουτου
Dat.	τουτω	ταυτη	τουτω

Nom.	οὗτοι	αὗται	ταυτα
Ac.	τουτους	ταυτας	ταυτα
Gen.	τουτων	τουτων	τουτων
Dat.	τουτοις	ταυταις	τουτοις

Nom.	ἐκεινος	ἐκεινη	ἐκεινο
Ac.	ἐκεινον	ἐκεινην	ἐκεινο
Gen.	ἐκεινου	ἐκεινης	ἐκεινου
Dat.	ἐκεινω	ἐκεινη	ἐκεινω

Nom.	ἐκεινοι	ἐκειναι	ἐκεινα
Ac.	ἐκεινους	ἐκεινας	ἐκεινα
Gen.	ἐκεινων	ἐκεινων	ἐκεινων
Dat.	ἐκεινοις	ἐκειναις	ἐκεινοις

Alături de αὗτος, -η,-ο, ἐκεινος, -η, -ο, se traduce adesea în NT ca pronume personal, „el”, „ea”. În anumite situații, acest sens are o importanță teologică deosebită, de exemplu, în cazul înțelegerii naturii personale a Duhului Sfânt, în Ioan 14:26. În acest pasaj ἐκεινος aduce sublinierea că Duhul Sfânt (το πνευμα το ἅγιον, neutru), care este numit apărătorul și încurajatorul nostru (ὁ παρακλητος, masculin) nu este înțeles de Isus ca o forță neutră ci ca o persoană (ἐκεινος, el: masculin), anume a treia persoană din Sfânta Treime, Cel Care va veni să îi învețe pe ucenici:

ὁ δε παρακλητος, το πνευμα το ἅγιον ὁ πεμψει ὁ πατηρ ἐν τῷ ὀνοματι μου ἐκεινος ὑμας διδαξει παντα και ὑπομνησει ὑμας παντα ἃ εἶπον ὑμιν ἐγώ

iar mângâietorul, Duhul cel Sfânt pe care îl va trimite Tatăl în numele Meu, El (acela) vă va învăța toate și vă va aduce aminte toate câte vi le-am spus Eu. (In. 14:26).

Pronumele corelativ demonstrativ

Pronumele corelativ demonstrativ are formele - τοιουτος, τοιουτη, τοιουτο. Termenul are forță calitativă și se poate traduce „[în] acest fel, astfel”. Se declină ca ούτος, αύτη, τουτο.